

## 1. Problematiek van de compensatie voor en na faling.

- a. Opeisbare vorderingen vóór faling kunnen perfect gecompenseerd worden.

Hier is aan te raden dat na de levering van de granen, dit boekhoudkundig onmiddellijk ook wordt doorgevoerd. De leverancier van de granen (landbouwer) krijgt kwitantie van zijn betaling (via de levering van zijn granen) en de factuur van de graanhandelaar wordt voor voldaan in de boekhouding opgenomen.

Bij beslag op geleverde granen (in de veronderstelling nog geen faling), dan kan dit beslag niet worden ingeroepen als de compensatie boekhoudkundig werd doorgevoerd, want dan zijn de granen eigendom van de handelaar geworden.

- b. Opeisbare vorderingen na faling

Iets moeilijker is, wanneer de handelaar een schuldvordering heeft op de landbouwer en de landbouwer in faling ook nog een schuldvordering heeft op de handelaar en beiden nog niet werden gecompenseerd.

Compensatie of schuldvergelijking met een schuldvordering na faling zijn principieel niet toegelaten, doch er zijn uitzonderingen en verondersteld wordt dat er hier toch mogelijkheden zijn omdat de rechtspraak schuldvergelijking toestaat wanneer er tussen beide vorderingen wat men noemt "verknochtheid" of "samenhangendheid" bestaat, wat wel het geval kan zijn.

De boer neemt zaaigranen (of meststoffen) af en de handelaar koopt de granen op. Compensatie met geleverde voeders lijkt al moeilijker gelet op de afwezigheid van verknochtheid. Hier is de oplossing dat voorafgaandelijk (voor het faillissement) een overeenkomst wordt opgemaakt waarin deze conventionele schuldvergelijking wordt voorzien.

De rechtspraak laat toe dat in dat geval, zelfs wanneer dat gebeurd is in de verdachte periode, de conventionele schuldvergelijking wordt aanvaard en bv tegenstelbaar is aan de massa. Met andere woorden de banken moeten dit aanvaarden, behalve bij bedrog. Bij dit alles is een vaste wederzijdse handelsrelatie van kapitaal belang.

Bij beslag, na faillissement, moet er een procedure van revindicatie worden gevoerd waarbij de handelaar zijn eigendom op de geleverde granen kan bewijzen. Dit is een specifieke procedure bij de beslagrechter.

## 2. Wat betreft het landbouwvoorrecht

Bij het geven van leningen door een kredietmaatschappij kan er een landbouwvoorrecht (door de bank) worden bedongen, mits het voldoen van formaliteiten zoals publicatie via ontvanger en registratie.

Hier gaat het om een ander voorrecht, zijnde een soort voorrecht als onbetaalde verkoper en dit voorrecht steunt op artikel 20.2 Hyp. Wet. Deze is strikt en is enkel bedoeld voor levering zaaigranen en **niet bv planten**. In dat geval is het beter het voorrecht van de onbetaalde verkoper in te roepen, zijnde art. 20,5 Hyp. Wet. Vaak zal het probleem zijn dat het voorrecht van de onbetaalde verkoper (handelaar) in samenloop komt met het voorrecht van de pandhouder. En dan stelt de vraag zich wie heeft er voorrang?

De rechtspraak is daaromtrent verdeeld.

Bepaalde rechtspraak is nochtans duidelijk, met name dat het voorrecht van de onbetaalde verkoper, waarvan het verkochte goed nog aanwezig is in het activa van het faillissement, primeert op het voorrecht van de pandhouder. Hoewel de verplichting van neerlegging van de factuur binnen de 15 dagen na facturatie op de Griffie van koophandel afgeschaft is, is dit toch aan te raden omdat dit dan het bewijs inhoudt dat de pandhouder wist of diende te weten dat het goed nog niet betaald was. Dergelijk voorrecht moet gewoon worden ingeroepen bij aangifte van schuldvordering in het faillissement.